

Meredith MacArdle

HET WERELDGESCHIEDENIS- QUIZBOEK

1000 vragen en antwoorden om je kennis te testen



Karakter Uitgevers B.V.

Inhoud

Inleiding	7
Hoofdstuk 1 – 3500 v.Chr. – 799 v.Chr.	9
<i>Antwoorden hoofdstuk 1</i>	25
Hoofdstuk 2 – 800 v.Chr. – 449 n.Chr.	29
<i>Antwoorden hoofdstuk 2</i>	47
Hoofdstuk 3 – 450 – 999	51
<i>Antwoorden hoofdstuk 3</i>	65
Hoofdstuk 4 – 1000 – 1399	69
<i>Antwoorden hoofdstuk 4</i>	87
Hoofdstuk 5 – 1400 – 1599	91
<i>Antwoorden hoofdstuk 5</i>	107
Hoofdstuk 6 – 1600 – 1799	111
<i>Antwoorden hoofdstuk 6</i>	127
Hoofdstuk 7 – 1800 – 1849	131
<i>Antwoorden hoofdstuk 7</i>	147
Hoofdstuk 8 – 1850 – 1899	151
<i>Antwoorden hoofdstuk 8</i>	167
Hoofdstuk 9 – 1900 – 1924	173
<i>Antwoorden hoofdstuk 9</i>	189
Hoofdstuk 10 – 1925 – 1945	193
<i>Antwoorden hoofdstuk 10</i>	207
Illustratieverantwoording	211

Inleiding

In zijn in 1953 verschenen roman *The Go-Between* schreef de Britse auteur L.P. Hartley: 'Het verleden is een vreemd land: ze doen daar de dingen heel anders.'

Het verleden is een land dat velen van ons steeds weer graag bezoeken. Of het nu om het kijken naar een kostuumdrama op de televisie gaat of het lezen over de laatste onderzoeksresultaten van historici en archeologen, de geschiedenis fascineert ons, slokt ons op en is van ons allemaal. De vele levendige culturen die de wereld kent zijn gebouwd op eeuwenlange menselijke inspanningen en vormen de fundering van ons moderne leven. Hoewel de geschiedenis talloze veldslagen en conflicten laat zien, vonden er ook vredige gebeurtenissen plaats, evenals overgangperiodes in de kunsten en wetenschappen, en in de manier waarop onze maatschappijen zich ontwikkelden.

In dit boek worden alle tijdperken en naties behandeld, met de nadruk op belangrijke gebeurtenissen en prominente personen die hun stempel op de internationale geschiedenis hebben gedrukt. Als je het gevoel hebt dat je over een bepaalde periode of van een bepaald land veel weet, is de kans groot dat je sommige vragen gemakkelijk kunt beantwoorden. Maar er zijn ook meer dan genoeg aanzienlijk lastiger vragen om je kennis te testen van wie wat wanneer heeft gedaan en waarom.

Welkom bij 5500 jaar vragen.

HOOFDSTUK 1

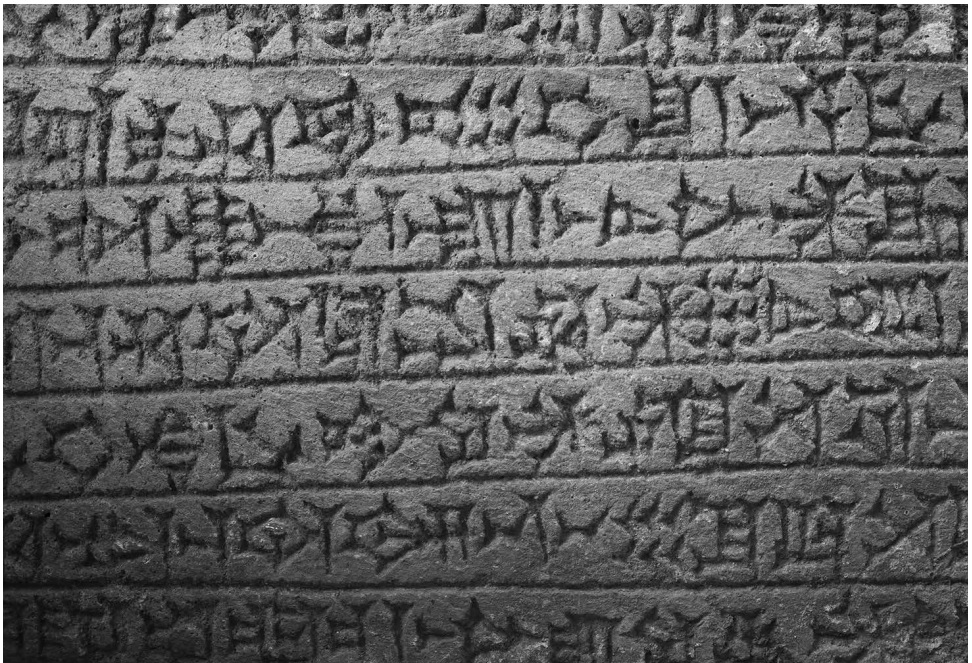
3500 v.Chr. – 799 v.Chr.

1. In 3500 v.Chr. gebruikte de mens nog voornamelijk stenen werktuigen (naast gereedschap dat van beenderen, geweien en hout was gemaakt), dus hoe wordt deze periode in de menselijke ontwikkeling genoemd?
2. Rond 3500 v.Chr. bouwden de mensen die in kleine gemeenschappen in de Alpen leefden karakteristieke huizen langs de oevers van meren en rivieren. Wat waren dit voor soort bouwsels?
A Ronde torens B Paalwoningen C Woonboten
3. Hoewel steen het voornaamste harde materiaal was dat werd gebruikt, werd er in enkele delen van de wereld voor 3500 v.Chr. ook al een metaal gebruikt. Welk metaal was dat?
4. In welke soort streken ontwikkelden zich de eerste gemeenschappen?
A Bergtoppen B Prairies en vlaktes C Rivierdalen
5. De vroegst bekende beschaving op het Amerikaanse continent is de Norte Chico-cultuur in Peru, die daar een bloeitijd kende van 3500 v.Chr. tot 1800 v.Chr. In die periode kwamen verscheidene monumentale bouwsels tot stand, waaronder piramides, afgeplatte aarden heuvels en, in contrast hiermee, wat nog meer?
A Obelisken B Grote, cirkelvormige verzonken pleinen C Ronde torens
6. Rond 3500 v.Chr. verzorgden de Chinezen kleine beestjes en maakten daar een bepaalde stof van. Wat waren dat voor beestjes en welk materiaal maakten ze daarvan?

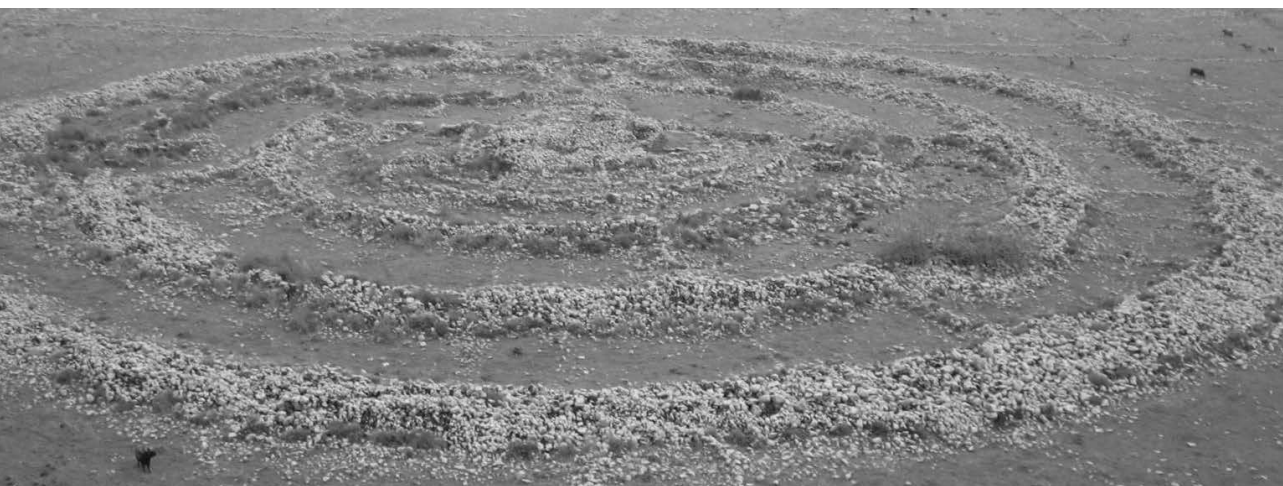
7. Wat was het eerste voedselgewas dat op het Amerikaanse continent werd verbouwd?
A Tarwe B Maïs C Rijst
8. Waar lag Mesopotamië, de bakermat van de antieke beschavingen in Soemer, Babylon en Assyrië?
A Turkije B Iran C Irak
9. Welke dieren gebruikten de mensen in Peru rond 3500 v.Chr. om goederen te vervoeren?
10. In heel wat landen zijn in de oudheid tot stand gekomen steencirkels te vinden. Is Stonehenge in Engeland (onder) een unieke steencirkel?



11. Waar of niet waar? Al ruim voor 3500 v.Chr. werden er in het oude China eetstokjes gebruikt.
12. Wie probeerde waarschijnlijk ergens tussen 3239 en 3105 v.Chr. langs de grens van het moderne Italië en Oostenrijk over de Alpen te trekken, maar stierf in de bergen?
13. Deze persoon bezat lichaamsversieringen die tegenwoordig wereldwijd heel gewoon zijn. Wat waren die?
14. Rond 3200 v.Chr. vonden de Mesopotamiërs een nieuwe manier uit om te reizen en materieel te vervoeren. Wat was dat?
15. Wat is de naam van deze manier van schrijven (onder), rond 3200 v.Chr. ontwikkeld door de Soemeriërs, die gewoonlijk tot stand kwam door met een rietstengel of stilus in nog iets vochtige klei wigvormige inkepingen aan te brengen?



16. Rond 3200 v.Chr. ontdekten de boeren in Egypte langs de Nijl dat de jaarlijkse overstroming van die rivier gepaard ging met het vlak voor zonsopgang verschijnen in dat nieuwe seizoen van welke ster?
A Sirius B Polaris C Alpha Centauri
17. De Egyptische dynastieën uit de oudheid worden verdeeld in drie hoofdgroepen. Waren dat
A Koninkrijken B Imperiums C Huizen?
18. Welke naam wordt gegeven aan de perioden van onrust en verdeeldheid tussen de belangrijkste Egyptische dynastieën in?
19. Het ganggraf bij Newgrange in Ierland, dat dateert van rond 3200 v.Chr., is zo aangelegd dat op welke dag van het jaar het zonlicht door de gang in de grafkamer valt?
20. Wat is de naam van het neolithische dorpje op Orkney, Schotland, dat dateert van omstreeks 3100 v.Chr., waar het overgrote deel van het meubilair – bedden, planken, tafels etc. – van steen werd gemaakt omdat er op het eiland een groot gebrek aan bomen was?
21. Waar bevindt zich deze steencirkel die bekendstaat als Rujm el-Hiri ('stenen hoogte van de wilde kat') of Gilgal Refaim ('wiel van Refaim'), die ergens tussen 3000 en 2700 v.Chr. moet zijn aangelegd?
A Hongkong B Zweden C De Golanhoogte, Syrië/Israël



22. De Anta Grande, het grote hunebed te Zambujeiro in Portugal, gebouwd rond 3000 v.Chr., is de grootste uit een enkele kamer bestaande grafheuvel in Europa en is bekleed met stenen van wel acht meter hoog. Waar of niet waar? Vanwege de grootte van de stenen gebruikte de archeoloog die het graf in de jaren zestig van de vorige eeuw onderzocht dynamiet om tot in de eigenlijke grafruimte door te dringen.
23. Welke twee edele metalen werden voor 3000 v.Chr. door mensen vervaardigd?
24. Welke dieren werden rond 3000 v.Chr. door mensen in Somalië gedomesticeerd? Andere volken in Afrika namen die gewoonte al snel over.
A Wolven B Kamelen C Katten
25. Wat was binnen de Soemerische beschaving de eerste vorm van politieke en sociale organisatie?
A Wijdverspreid liggende keizerrijken B Stadstaten C Rondreizende hoven
26. Waar bevindt zich de grootste steencirkel ter wereld?
27. Wat is de betekenis van het Oudegyptische woord 'farao'?
28. Welke Egyptische farao verenigde rond 3050 v.Chr. Opper- en Neder-Egypte tot één land en stichtte de eerste dynastie binnen het verenigde Egypte?
29. Welke belangrijke Mesopotamische stad die meer dan tweeduizend jaar bleef bestaan werd gesticht door koningen als Sanherib en Assurbanipal, en bood onderdak aan een uitgebreide eeuwenoude bibliotheek?
A Alexandrië B Byblos C Nineve
30. Wat was de vroegste Europese beschaving, die van circa 2700 tot 1500 v.Chr. een bloeitijd kende rond de Middellandse Zee, en dan met name op Kreta?

31. Deze beschaving legde in muurschilderingen en beelden een ongebruikelijke vorm vast van óf entertainende acrobaten óf van een rituele bijeenkomst waarbij een groot en gevaarlijk beest betrokken was. Wat was dat?
32. Waar of niet waar? Een schrift uit deze beschaving, dat bekendstaat als Lineair A, is nog steeds niet ontcijferd.
33. Wat was het grootste bekende centrum van deze beschaving?
34. Welke wapens worden met name met de bronstijd in Europa in verband gebracht?
35. Welke bronzen voorwerpen zijn karakteristiek voor de bronstijd in China?
A Potten B Schilden C Helmen
36. Welke Chinese dynastie wordt vooral met de bronstijd in verband gebracht?
37. Waar bevinden zich deze prehistorische menhirs, staande stenen, onderdeel van de grootste verzameling ter wereld?



38. Waar of niet waar? De eerste verslagen over een oorlog werden rond 2700 v.Chr. in Soemerische stenen gekrast.
39. De vroegst bij naam bekende architect, die leefde van circa 2667 tot 2600 v.Chr., bouwde in Egypte voor zijn farao Djoser de eerste piramide, en werd later in Memphis als god vereerd vanwege zijn andere vaardigheden, namelijk als arts. Wie was hij?
A Ramses B Ptolemaeus C Imhotep
40. Wat was de hoofdstad van Egypte tijdens de periode van het Oude Koninkrijk, die duurde van 2600 tot 1800 v.Chr.?
41. In welke hedendaagse landen liggen de meeste steden van de Indusbeschaving toen die zich tussen 2600 en 1800 v.Chr. op haar hoogtepunt bevond?
42. Welk grondgebied was groter, dat van het oude Egypte of dat van de Indusbeschaving?
43. Rond 2500 v.Chr. zouden de semilegendarische Chinese keizer Huang-Di en zijn echtgenote Lei Zu verschillende uitvindingen van beschaving hebben uitgevonden: een primitieve vorm van schrift, een kalender en aardewerk. Huang-Di stond ook nog bekend onder een andere betiteling, gebaseerd op de kleur van de aarde rond een van de belangrijkste rivieren van China. Hoe luidde die?
A De Purperen Keizer B De Gele Keizer C De Rode Keizer
44. Welke vorm van sanitair werd aangetroffen in heel wat huizen van de Indusbeschaving?
45. Waar of niet waar? Archeologen denken dat het hoofddoel van de enorme verdedigingsmuren rond een groot aantal steden van de Indusbeschaving was om overstromingen tegen te houden.

46. De steden van de Indusvallei werden slechts 700 jaar bewoond. Waarom denken archeologen dat aan het stadsleven toen een einde kwam?
A Ze werden onder de voet gelopen door veroveraars die vanuit het zuiden kwamen B De rivieren vielen droog, waardoor grotere bevolkingsconcentraties er niet langer meer konden blijven wonen C Er woedden burgeroorlogen tussen de steden
47. Waar of niet waar? Dit Indus- of Harappaschrift uit de Indusbeschaving is nog niet ontcijferd.



48. Welke koning uit de Mesopotamische stad Akkad vormde rond 2350 v.Chr. het eerst bekende beroepsleger en begon aan de eerst bekende veroveringsoorlog, waardoor een Soemerisch/Akkadisch rijk tot stand kwam?
A Sargon I B Nebukadnezar C Hammurabi
49. Van rond 2200 tot 1500 v.Chr. bouwden de Soemeriërs grote tempels op getrapte torens. Hoe worden die genoemd?

Antwoorden hoofdstuk 1

1. Het neolithicum of nieuwe steentijd.
2. **B** Paalwoningen.
3. Koper.
4. **C** Rivierdalen.
5. **B** Grote, cirkelvormige verzonken pleinen.
6. De zijderups, die zijde produceert.
7. **B** Maïs, ook wel Turks koren genoemd.
8. **C** Irak, voornamelijk tussen de rivieren de Eufraat en de Tigris.
9. Lama's.
10. Ja, het is de meest complexe steencirkel ter wereld en is de enige met trilithons – twee rechtopstaande stenen met daarbovenop een horizontale lateisteen. Het is ook de enige steencirkel waar pen-en-gatverbindingen zijn gebruikt (voor de lateien) en waar de rechtopstaande stenen met messing-en-groefverbindingen in een cirkel zijn gezet.
11. Waarschijnlijk waar.
12. Ötzi de 'Ijsman', de oudste natuurlijk bewaard gebleven mummie, die leefde in het late neolithicum.
13. Tatoeages.
14. Het wiel, of met wielen uitgeruste voertuigen.
15. Het spijkerschrift.
16. **A** Sirius.
17. **A** Koninkrijken – Het Oude Rijk, het Middenrijk en het Nieuwe Rijk.
18. Tussenperiode.
19. Op de ochtend van de kortste dag van het jaar.
20. Skara Brae.
21. **C** De Golanhoogte, Syrië/Israël.
22. Waar.
23. Goud en zilver.
24. **B** Kamelen.
25. **B** Stadstaten.
26. Avebury in Engeland.
27. Groot huis.
28. Menes/Narmer.
29. **C** Nineve.
30. De minoïsche beschaving die zijn thuisbasis had op Kreta en enkele andere eilanden in de Egeïsche Zee.
31. Het springen over de hoorns van een stier.
32. Waar.

33. Knossos op Kreta.
34. Bijlen.
35. A Potten.
36. De Shang-dynastie.
37. Carnac in Bretagne, Frankrijk.
38. Waar.
39. C Imhotep.
40. C Memphis.
41. Pakistan en India.
42. De Indusbeschaving.
43. B De Gele Keizer.
44. Doorspoelbare toiletten.
45. Waar.
46. B De rivieren vielen droog, waardoor grotere bevolkingsconcentraties er niet meer konden blijven wonen.
47. Waar.
48. A Sargon I.
49. Ziggoerats.
50. De grote ziggoerat.
51. Het Gilgamesj-epos.
52. De klokbekercultuur.
53. Abraham.
54. De eerste uitgebreide wetgeving, die bekendstaat als de Codex Hammurabi.
55. C Khufu of Cheops (zijn Griekse naam).
56. A De trappiramide bij Sakkara.
57. C Witte kalksteen.
58. De Sahara.
59. C C-vormige concentrische richel met een buitenste diameter van zo'n 1,2 kilometer.
60. B Het Hettitische rijk.
61. B Soedan.
62. A Nubië in het zuiden en Palestina in het oosten.
63. B. De Olmeken.
64. Omdat toen de hindoege-schriften tot stand kwamen die bekend kwamen te staan als de Veda's.
65. Waar. Ze vormen een belangrijke verzameling antieke Chinese geschriften.
66. Waar. Waarschijnlijk om te laten zien dat ze een echte farao was.
67. C De slag bij Megiddo tussen Egyptenaren en Kadesj.
68. Waar. Het hiëroglifische 'beeld'schrift werd gebruikt op gebouwen en monumenten. Het demotische schrift was een handschrift voor dagelijks gebruik en het hiëratistische schrift werd gebruikt voor godsdienstige teksten.
69. Papyrus.
70. B Paleizen.
71. Het Witte Paard van Uffington, Oxfordshire, Engeland.
72. Assyrië.
73. Nimrud/Kalhu.